

Het Militaire Rusland - NAVO College

**Christ Klep: Vormt Rusland een
serieuze militaire bedreiging?**

Fotograaf: Gleb Garanich/Reuters

Beste bezoeker van het Haagsch College

Fijn dat u naar het Militaire Rusland – NAVO College bent gekomen met Christ Klep.

Het is al geruime tijd crisis in Oekraïne; oude tegenstanders NAVO en Rusland staan weer stevig tegenover elkaar.

In de afgelopen tien maanden zijn naar schatting zo'n 5.500 mensen in Oekraïne gedood. Uit het recente overleg van half februari tussen bondskanselier Merkel, president Hollande, president Poetin en president Porosjenko is het zogeheten Minsk 2-akkoord gekomen. De wapenstilstand is vlak na het overleg ingegaan. De vraag is nu of het plan stand gaat houden en of het akkoord het gewenste resultaat gaat opleveren?

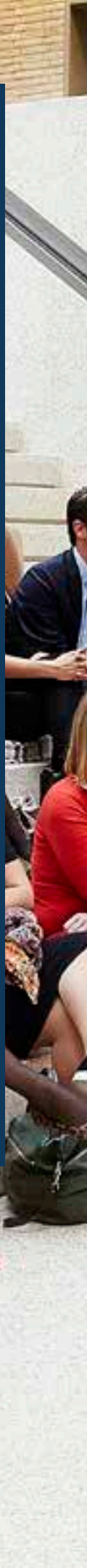
Christ Klep is militair historicus, onderzoeker en gastdocent aan verschillende universiteiten. Tijdens dit college zal hij ingaan op de geschiedenis en de capaciteit van het Russische leger. Tevens zal hij ingaan op de reactie van de NAVO op de spanningen in Oekraïne.

Inhoudelijke goodiebag

Als dank voor uw komst bieden we u in samenwerking met het Montesquieu Instituut en Repro van der Kamp deze inhoudelijke goodiebag aan.

U vindt hierin interessante artikelen van Europa Nu, partner van het Montesquieu Instituut.

Ook blikken we met een aantal foto's kort terug op de vorige twee Haagsch Colleges van Jan Peter Balkenende over duurzaam ondernemen en het Haagsch College on Tour met minister Hennis.

Agenda Haagsch College

De Haagsch Colleges in Nieuwspoor die u alvast in uw agenda kunt zetten:

- 16 maart Hans Wiegel: de macht van de Eerste Kamer

Twee dagen voor de Provinciale Statenverkiezingen hebben we met het Haagsch College onze eigen Nacht van Wiegel. De voormalig vicepremier en Eerste Kamerlid van de VVD gaat in op de rol en de macht van de Eerste Kamer.

- 20 april Mathijs Bouman: Het Grote Euro College: de Grieken en the Big Bazooka

Mario Draghi, president van de Europese Centrale Bank, kondigde eind januari aan dat hij vanaf maart de geldkraan wagenwijd open zal zetten. De ECB zal 1.140 miljard euro in de economie pompen. Helpt deze Big Bazooka de eurozone er weer bovenop? Of zorgen de nieuwe Griekse ontwikkelingen ervoor dat de euro echt in de problemen komt?

Houdt onze website in de gaten voor de komende colleges. We hopen u de volgende keer weer te begroeten.

De initiatiefnemers van het Haagsch College, Freek Ewals en Vincent Rietbergen

Relatie EU-Rusland

**Door de redactie van Europa Nu,
partner van het Montesquieu Instituut.**

In 2014 en 2015 botsten de EU en Rusland meermaals over de politieke situatie in Oekraïne en de mensenrechtensituatie in Rusland. Daarnaast realiseerde Rusland onlangs een tegenhanger van de Europese Unie (de Euraziatische Economische Unie) en tekende het een gascontract met China. Ondanks verwoede pogingen om nader tot elkaar te komen, lijken beide partijen alsmaar verder van elkaar te vervreemden.

Door het neerstorten van de MH17 van Malaysia Airlines in Oost-Oekraïne en de moeizame voortgang van het onderzoek naar de toedracht daarvan, staat de relatie tussen EU en Rusland nog meer onder druk. Verschillende EU-leiders vinden dat Poetin de pro-Russische separatisten moet dwingen om beter mee te werken in het rampgebied.

Eind juli werden dan ook voor het eerst zware economische sancties tegen Rusland ingesteld. Dit heeft effect op verschillende sectoren in de Russische economie, zoals de financiële sector. Op 6 augustus nam Rusland economische tegenmaatregelen door het stopzetten van de import van landbouwproducten uit onder meer de EU-landen. Voor de EU is hiermee een bedrag van circa 5,3 miljard euro gemoeid. Nederland levert een relatief groot deel van deze producten. In januari 2015 besloot de EU wegens aanhoudende Russische steun aan de separatisten in Oost-Oekraïne en de raketaanval op Marieopol, om de sancties verder uit te breiden en met een half jaar te verlengen.

Samenwerkingsverbanden

Vanaf het uiteenvallen van de Sovjet-Unie, in december 1991, onderhoudt de Europese Unie diplomatieke relaties met Rusland. Rusland is de derde handelspartner van de EU. Dat zorgt voor een groot belang van goede contacten en een noodzaak vanuit de Europese Unie om te blijven streven naar juridisch bindende akkoorden.

Het bereiken van dergelijke akkoorden wordt echter verhinderd door de moeizame relatie tussen beide partijen. Zo heeft de Europese Unie grote moeite met de bemoeienis van Rusland in het conflict in Oekraïne, en heeft Rusland op zijn beurt moeite met het Europees Nabuurschapsbeleid.

Partnerschaps- en Samenwerkingsovereenkomst

In 1994 sloten de Europese Unie, Rusland en de Nieuwe Onafhankelijke Staten (NOS), een Partnerschaps- en Samenwerkingsovereenkomst (PSO). In december 1997 trad deze overeenkomst in werking met als doel een geschikt kader te bieden voor een politieke dialoog omtrent het versterken van democratie, (markt)economie en wederzijdse investeringen.

Vier Gemeenschappelijke Ruimten

Nadat de Europese Unie in 2003 haar plannen voor het Europees Nabuurschapsbeleid (ENP) had gepresenteerd, besloot Rusland zich hier niet bij aan te sluiten. Het land koos ervoor om een 'gelijke partner' van Europa te worden, in tegenstelling tot 'junior partner', zoals het ENP in de optiek van Rusland probeerde te bereiken met aangesloten landen.

Rusland vatte deelname aan het ENP door voormalige Sovjetstaten Oekraïne, Azerbeidzjan, Wit-Rusland, Moldavië en Georgië op als een partnerschap tegen Rusland. Door de uitbreidingsplannen van de Europese Unie kwam ook de Partnerschaps- en Samenwerkingsovereenkomst met Rusland onder druk te staan, vooral met betrekking tot de Centraal-Europese landen. Sinds 2006 wordt dan ook met Rusland onderhandeld over een akkoord dat de PSO moet vervangen. Hierover is echter nog altijd geen overeenstemming bereikt, mede door de verslechterde relatie.

Rusland en de EU besloten in de tussentijd vier gemeenschappelijke ruimten te creëren om samenwerking te bevorderen. Er bestonden weinig concrete verschillen tussen de actiepunten van het ENP en de actiepunten van de vier gemeenschappelijke ruimten. Daarom komen de Europese subsidies ook uit het ENP-programma. In 2005, tijdens de conferenties van Moskou en London, werd een programma uitgestippeld voor vier beleidsterreinen. Deze hebben betrekking op:

- Een Gemeenschappelijke Economische Ruimte
- Een Gemeenschappelijke Ruimte voor Vrijheid, Veiligheid en Justitie
- Een Gemeenschappelijke Ruimte voor Externe Veiligheid
- Een Gemeenschappelijke Ruimte voor Onderwijs en Onderzoek

Lid van de Wereldhandelsorganisatie

Sinds het sluiten van de Partnerschaps- en Samenwerkingsovereenkomst (PSO) in 1994, hebben beide partijen ernaar gestreefd om Rusland toe te laten treden tot de Wereldhandelsorganisatie (WTO). Op 15 december 2011 is Rusland toegetreden tot de organisatie, die inmiddels 153 leden telt.

EU-Rusland top

Net als de PSO, vormt de EU-Rusland top een geschikt kader om conflicten op te lossen en relaties tussen beide partijen te onderhouden en waar mogelijk te verbeteren. Zo werd tijdens een top in juni 2013 gesproken over de situatie in Syrië, het Iraans nucleair programma, Afghanistan, Noord-Korea, regionale conflicten in Europa en de economische situatie van beide partijen. In januari 2014, tijdens de 32e EU-Rusland top, spraken beide partijen af te zullen kijken naar de gevolgen van het Europees Nabuurschapsbeleid (ENP) voor Rusland. Van Rompuy, toenmalig voorzitter van de Europese Raad, stelde dat ook Rusland kan profiteren van de verdragen.

De daarop volgende maanden zijn de spanningen tussen de EU en Rusland toegenomen. Na de Russische annexatie van het Oekraïense schiereiland Krim in maart 2014, is de EU met sancties gekomen. Deze bestaan uit een zwarte lijst van personen die de toegang tot de EU wordt geweigerd en die geen aanspraak kunnen maken op hun Europese tegoeden. Daarnaast vormde de annexatie voor de EU aanleiding om de EU-Rusland top in juni 2014 af te blazen.

Energiebeleid

De Europese Unie is voor een groot gedeelte afhankelijk van Russisch gas. Rusland is de grootste olie- en gasexporteur naar de Europese Unie. Het door Rusland gevoerde energiebeleid wordt daarom scherp in de gaten gehouden en vormt een essentieel onderdeel van de EU-Rusland relatie. Pijpleidingen lopen zowel door niet-EU-lidstaten (Wit-Rusland en Oekraïne), als door Polen en Duitsland. De Europese afhankelijkheid van Russische energie is een niet zelden gebruikt pressiemiddel.

In de winter van 2008 en 2009 stakte Rusland de gasvoer naar Europa waarna bij Europese lidstaten een tekort ontstond. Dit zorgde voor een deuk in de EU-Rusland relatie. Tijdens de EU-Rusland top in 2009 werd afgesproken dat Rusland en de EU elkaar waarschuwen wanneer een opschorting van de levering van gas en olie dreigt.

In april 2014 laaide de energiediscussie weer op. Het Russische staatsenergiebedrijf Gazprom beëindigde de korting van dertig procent op gas voor Oekraïne. Hierdoor zal de

schuld van Oekraïne verder oplopen, wat eventueel kan leiden tot het dichtdraaien van de gaskraan door Gazprom. Aangezien de helft van het Russische gas dat West-Europa ontvangt via Oekraïne loopt, zal een dergelijke maatregel ook landen als Nederland treffen.

Mensenrechten

Afgezien van het Europees Nabuurschapsbeleid, het conflict in Oekraïne en de grote afhankelijkheid van Russische energie-export; spelen meerdere factoren een rol in de moeilijke relatie tussen de Europese Unie en Rusland. Het niet zorgvuldig naleven van mensenrechten is er één van. Een garantie tot het verbeteren van de mensenrechtensituatie in Rusland, is voor de Europese Unie een belangrijke voorwaarde bij het sluiten van verdragen. In het verleden heeft de EU meermaals kritiek en zorgen geuit over de mensenrechtenschendingen in de noordelijke Kaukasus, de omstreken antihomowetgeving, de belemmering van het recht op demonstreren en het gebrek aan vrijheid van meningsuiting.

Mensenrechtenactivisten

Een bekend voorbeeld is de moord op de Russische journaliste en mensenrechtenactiviste Anna Politkovskaja in oktober 2006. Deze vond plaats nadat zij in publicaties oppositie voerde tegen Poetins beleid. Alexander Litvinenko, een voormalig officier bij de Russische Veiligheidsdienst, werd in 2006 vergiftigd en stierf in december van dat jaar nadat hij Poetin er van beschuldigde opdracht te hebben gegeven tot de moord op Anna Politkovskaja.

Ook bij de advocaat Sergej Magnitsky werden mensenrechten geschonden. In november 2008 werd de Rus zonder proces gevangen gezet nadat hij grootschalige diefstal van belastinggelden, goedgekeurd door de Russische overheid,

aan de kaak had gesteld. Hij zat ruim 11 maanden vast en stierf uiteindelijk aan hartfalen.

Een recenter voorbeeld is de veroordeling van leden van de band Pussy Riot in 2012. Met een optreden tijdens een kerkdienst in Moskou protesteerden zij onder andere tegen de hervkiezing van president Vladimir Poetin. De leden van de band werden gearresteerd en verbannen naar een strafkamp. Eind december 2013 werden de bandleden vrijgelaten.

Het verdachte overlijden van prominente Russische critici, onder de heerschappij van president Poetin en president Medvedev, kwam Rusland op veel internationale kritiek te staan. Rusland pareerde deze kritiek met het argument dat de EU niets te zeggen heeft over de binnenlandse beleidsvoering van Rusland.

Passagiersgegevens

In juni 2013 ontstond een pijnpunt toen Rusland aankondigde, dat vliegtuigmaatschappijen vanaf 1 juli passagiersgegevens zouden moeten verstrekken op vluchten tussen de Europese Unie en Rusland. De EU is van mening, dat voor dergelijke maatregelen een verdrag moet worden gesloten.

Neerstorten MH17

In juli 2014 stortte een vliegtuig van Malaysia Airlines neer in Oost-Oekraïne. Daarbij kwamen 298 mensen om het leven, onder wie 196 Nederlanders. Vermoed wordt dat het toestel per ongeluk is neergeschoten door pro-Russische separatisten, met behulp van een door Rusland geleverd raketstelsel. Buitenlandse waarnemers konden de rampplek moeilijk bereiken. Verschillende EU-leiders vinden dat Poetin de pro-Russische separatisten moet dwingen om beter mee te werken in het rampgebied. De EU besloot na het incident tot economische sancties tegen Rusland.

Sancties

Lange tijd wilde de EU niet overgaan tot economische sancties, maar na de vliegramp werden de 28 lidstaten het toch eens om voor het eerst dergelijke sancties tegen Rusland in te voeren.

De sancties raken vooral de Russische banken die voor minimaal 50 procent in handen zijn van Moskou. Die banken mogen een aantal financiële producten (obligaties, derivaten en aandelen) niet langer op de Europese financiële markten verhandelen. Ook komt er een wapenembargo en mag er niet langer technologie worden geleverd aan Rusland voor de winning van olie of schaliegas.

De sancties gelden voor één jaar. Echter, bestaande contracten voor wapenleveranties mogen worden aangehouden, de reguliere gassector valt ook buiten het sanctieregime en er zijn geen restricties opgelegd voor de financiering van banken middels reguliere leningen. De Verenigde Staten hebben soortgelijke maatregelen genomen.

Bij het instellen van de sancties is becijferd dat de wederzijdse economische schade in de tientallen miljarden kan lopen. De EU houdt de optie open om de sancties verder aan te scherpen of af te bouwen.

In reactie op deze sancties heeft Rusland de import van alle landbouwproducten uit de Verenigde Staten en alle groenten en fruit uit de EU-lidstaten verboden. Voor de EU betekent dit minder dan de helft van de waarde van de totale export naar Rusland. Brussel heeft voorlopig 125 miljoen euro uitgetrokken om de gedupeerde landbouwsector te compenseren.

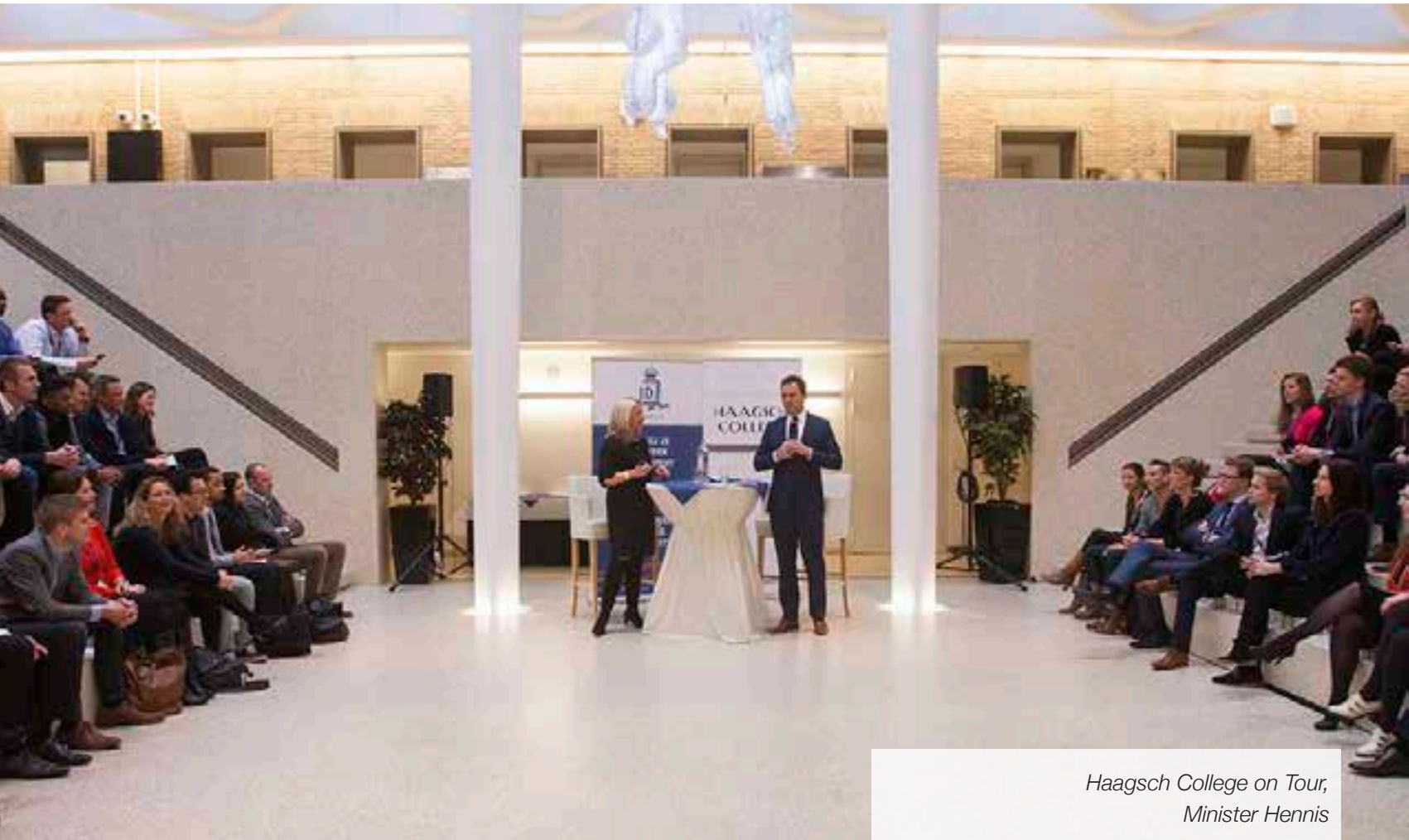
Haagsch College

*Haagsch College Duurzaam Ondernemen,
Jan Peter Balkenende*

Start 2015

*Haagsch College on Tour,
Minister Hennis*

De Europese Unie en de crisis in Oekraïne

Door de redactie van Europa Nu,
partner van het Montesquieu Instituut

De Europese Unie streeft naar een goede relatie met Oekraïne die verder moet gaan dan samenwerking. De prioriteit wordt gegeven aan economische integratie en een verdieping van de politieke samenwerking.

Onderhandelingen over een vrijhandelsakkoord tussen de Europese Unie en Oekraïne liepen eind 2013 echter stuk. Na wekenlange protesten die daarop volgden in Kiev werd de op Rusland georiënteerde president Janoekovitsj op 22 februari 2014 door het Oekraïense parlement afgezet. Er werd een interim-regering ingesteld en op 25 mei 2014 koos het Oekraïense volk Petro Porosjenko tot nieuwe president. Na de verkiezingen van 26 oktober 2014 komen met name de pro-Westerse politici president Porosjenko en premier Arseni Jatsjenjok als winnaars naar voren.

Rusland annexeerde in februari 2014 de Krim en in Oost-Oekraïne is een gewapend conflict ontstaan, doordat separatisten (met Russische steun) zich tegen het nieuwe bewind in Kiev keerden. De vliegcrash met vlucht MH17 nabij de Oekraïense stad Donetsk in juli 2014 verhitte de gemoe- deren verder. Via overleg wordt gepoogd een oplossing te vinden voor de crisis.

Begin 2015 laaiden de gevechten in Oost-Oekraïne echter weer op.

Samenwerking

Het onafhankelijk worden van Oekraïne in augustus 1991 opende de deuren voor politieke samenwerking tussen de EU en Oekraïne. Vanaf het begin van de jaren '90 van de twintigste eeuw streeft de EU naar betere samenwerking met voormalige Sovjetlanden.

In 1994 kwam de Partnerschaps- en Samenwerkingsovereenkomst (PSO) tot stand; deze trad in 1998 in werking. De overeenkomst legde de juridische basis voor samenwerking

op verschillende gebieden:

- Politiek
- Handel
- Economisch beleid

Later is de samenwerking uitgebreid met:

- Energie
- Justitie en binnenlandse zaken
- Wetenschap, technologie en de ruimtevaart

Politieke dialoog

Met het ontstaan van de PSO kwam de politieke dialoog op gang. De overeenkomst moest een kader scheppen om onderwerpen op het gebied van economie en mensenrechten aan de orde te stellen. De EU wees dan ook regelmatig op het belang van Oekraïense democratie en de noodzaak om de mensenrechten te verbeteren. Het kader voor politieke discussie tussen de beide landen was beperkt: jaarlijkse ontmoetingen tussen de EU-trojka en de Oekraïense leiders leverden weinig op en de sfeer bleef koel. De PSO liep in 2008 af.

Relaties tussen Oekraïne en de EU worden op dit moment gebaseerd op het Europese Nabuurschapsbeleid (ENB), een instrument binnen het beleid buurlanden. Ook maakt Oekraïne deel uit van het Oostelijk Partnerschap.

Per 1 december 2014 stuurde de Europese Unie een adviescommissie naar Oekraïne om het land te adviseren op het gebied van politie en justitie. Het doel van de adviescommissie is om het rechtsgevoel van de burgers in Oekraïne te verbeteren. Hiervoor zal de commissie erop toezien dat de geadviseerde hervormingen zo snel mogelijk worden uitgevoerd. De missie zal twee jaar duren.

Associatieovereenkomst

In september 2008 werd tijdens een top in Parijs de beslissing genomen om onderhandelingen op te starten over een associatieovereenkomst tussen de EU en Oekraïne. Deze overeenkomst kan worden gezien als de opvolger van de PSO.

De associatieovereenkomst moet de politieke band tussen Oekraïne met de Unie versterken, evenals de economische integratie binnen de EU. Het toetreden van Oekraïne tot de Wereldhandelsorganisatie in mei 2008 en de vrijhandel die daarmee volgde, was ook bedoeld om betrekkingen tussen de EU en Oekraïne te verbeteren.

Met de associatieovereenkomst probeert de EU politieke invloed uit te oefenen op Oekraïne. De laatste jaren is onder

meer kritiek geuit op het schenden van de mensenrechten en de gevangenzetting van de oppositiekandidaat Joelia Timosjenko. Op 30 april 2013 heeft het Europese Hof voor de Rechten van de Mens Oekraïne veroordeeld voor het schenden van vier fundamentele rechten van Timosjenko.

Vanaf het moment dat Victor Janoekovitsj in 2010 aan de macht kwam, ging Oekraïne zich meer op Rusland richten en minder op Europa. De EU wilde de invloed van Rusland verminderen door middel van de associatieovereenkomst.

Op een EU-Oekraïne top in februari 2013 concludeerde de EU-delegatie dat Oekraïne eerst op een aantal gebieden verder moet hervormen voordat deze overeenkomst in werking kon treden. Oekraïne moest bijvoorbeeld de ongelijke rechtsbehandeling aanpakken en zorgen voor eerlijke verkiezingen. Wel werd door de EU een lening van 610 miljoen euro toegezegd om Oekraïne te helpen de begroting op orde te krijgen.

Het Europees Parlement sprak eerder in een resolutie uit voorstander te zijn van het openhouden van de mogelijkheid voor Oekraïne om op termijn tot de EU toe te treden. Op 21 maart werd door de interim-regering het politieke deel van het associatieverdrag met de EU getekend. Op 27 juni 2014 ondertekende de nieuwe president Porosjenko de rest van het akkoord in Brussel.

Vrijhandelsakkoord

De Europese Unie wil naast een associatieovereenkomst ook een vrijhandelsakkoord sluiten met Oekraïne. Deze ontwikkelingen zijn zeer tegen de zin van Rusland, dat buurland Oekraïne liever in de eigen invloedssfeer houdt.

In november 2013 vond er een top plaats tussen de EU en het Oostelijk Partnerschap in Vilnius (Litouwen) over het vrijhandelsakkoord. Europese diplomaten hebben alles in

het werk gesteld om ervoor te zorgen dat Janoekovitsj zijn handtekening zou zetten onder het vrijhandelsakkoord, maar laatstgenoemde schortte het overleg op.

In december tekende Janoekovitsj wel een plan met de Russen om te komen tot een vrijhandelsovereenkomst.

In april 2014, na de val van Janoekovitsj, besloot het Europees Parlement om vrijwel alle importheffingen op Oekraïens staal, landbouwproducten en machines te schrappen. Hiermee probeert de EU de instabiele Oekraïense economie te stimuleren.

Val van Janoekovitsj

De weigering van Janoekovitsj om het vrijhandelsakkoord met de EU te tekenen en het aanhalen van de banden met Rusland leidde begin 2014 tot grootschalige protesten in Oekraïne. In januari en februari kwamen bij bloedige protesten in Kiev tientallen mensen om het leven. De demonstranten eisten het aftreden van Janoekovitsj.

Toenmalig Commissievoorzitter Barroso veroordeelde namens de EU het politiegeweld tegen demonstranten en riep beide partijen op om het geweld te stoppen. De EU kondigde sancties aan tegen de verantwoordelijken voor het geweld in Oekraïne en vaardigde een aantal ministers naar Kiev af, in een poging een akkoord tussen de regering en de oppositie te bewerkstelligen. Op 21 februari 2014 werd een akkoord bereikt dat een einde moest maken aan de crisis. Belangrijke eisen van de oppositie werden ingewilligd.

Op 22 februari 2014 werd president Janoekovitsj onder

druk van de oppositie alsnog door het parlement afgezet.

Op 27 februari kreeg Arseni Jatsenjoek de goedkeuring van het parlement om de nieuwe coalitie Europese Keus te leiden. De nieuwe premier zal Oekraïne uit de economische crisis moeten helpen. Bij verkiezingen op 25 mei 2014 werd Petro Porosjenko tot president verkozen. Na de verkiezingen van 26 oktober 2014 zijn opnieuw de pro-Westerse politici Porosjenko en Jatsenjoek de winnaars. De twee hebben echter net niet genoeg zetels behaald voor een meerderheid in de Rada (het parlement) en er zal dus gezocht moeten worden naar coalitiepartners.

Onrust op de Krim en in Oost-Oekraïne

Het instellen van een pro-Europese tijdelijke regering leidde tot grote onrust op de Krim, waar de overgrote meerderheid van de bevolking Russisch is. 28 februari 2014 vielen Russische militairen de Krim binnen en bezetten strategische plekken als vliegvelden en havens. Het leger van Oekraïne werd gemobiliseerd en vroeg de EU om hulp.

Het parlement van de Krim besloot op 6 maart per decreet om zich aan te sluiten bij Rusland. In een referendum op 16 maart stemde 96,6 procent voor aansluiting bij Rusland. Veel Oekraïeners en Krim-Tataren bleven echter thuis omdat de uitslag van tevoren al vast zou staan. Omdat de Europese leiders dit referendum niet erkenden, zorgde de uitslag voor een toename van de spanningen tussen de EU, de Krim en Rusland.

Ook in het oosten van Oekraïne, het gebied rond de steden Charkov en Donetsk, ging de Russische minderheid de straat op. Er volgde een weinig succesvolle poging van het Oekraïense leger om het oosten van het land weer onder controle te krijgen. Tijdens besprekingen in Genève tussen Oekraïne, Rusland, de EU en de VS werd afgesproken dat pro-Russische Oekraïeners de wapens zouden neerleggen en de bezette overheidsgebouwen zouden verlaten. Dit gebeurde echter niet.

Op 11 mei 2014 werd in de regio's Donetsk en Loehansk het omstreden referendum gehouden dat door Russische separatisten georganiseerd was. 90 procent van de kiezers in Donetsk stemde voor afscheiding van Oekraïne. In Loehansk was dat 94 tot 98 procent. De volksraadpleging werd niet erkend door de EU en Kiev, maar wel door Rusland. De dag na het referendum riepen de separatisten de Volksrepubliek Donetsk uit en verzochten zij Rusland om de regio op te nemen in de Russische Federatie.

Op 17 juli stortte vlucht MH17 neer na geraakt te zijn door meerdere projectielen. De internationale verontwaardiging was groot. Nederland, waar de meeste inzittenden vandaan

kwamen, leidt het onderzoek naar de precieze toedracht van de ramp. In eerste instantie wordt gewezen naar de separatisten, hetgeen de druk op de separatisten flink heeft opgevoerd.

Tegelijkertijd werden de gevechten in de zomer van 2014 steeds heviger. Beide kanten hebben zwaar materieel tot hun beschikking. De humanitaire situatie in het oostelijk deel van Oekraïne verslechterde steeds verder.

Een konvoi met hulpgoederen vanuit Rusland, waarover aanvankelijk overeenstemming werd bereikt tussen de regeringen van Rusland en Oekraïne, is tegengehouden door het Oekraïense leger. Er heerste wantrouwen over de inhoud van het konvoi. Dit en latere hulpkonvoien bereikten het gebied wel, zij het moeizaam.

In een poging om het geweld te stoppen wil president Porosjenko de separatisten in beginsel voor een periode van drie jaar vergaande autonomie geven. Ook kregen de separatisten in dat voorstel amnestie. Porosjenko deed het voorstel op 16 september 2014.

De separatisten lieten echter direct weten niet in te gaan op het aanbod van Porosjenko en verder te willen werken aan afscheiding van Oekraïne.

Na een relatief rustige periode laaiden de gevechten in januari 2015 weer op, rond de regio Donesk braken wederom heftige gevechten uit en bij een raketaanval van separatisten op de havenstad Marioepol in het oosten van Oekraïne waren zeker dertig burgerdoden te betreuren.

Europese sancties tegen Rusland

In reactie op de eenzijdige afscheiding van de Krim en de Russische steun daarvoor, kondigde de Europese Unie sancties af tegen Rusland. Op 6 maart besloot de Europese Raad tijdens een ingelaste vergadering om het overleg met Rusland over visumvrij verkeer op te schorten. Indien de Russen niet op korte termijn in overleg zouden treden met de Oekraïense regering, zouden verdere sancties volgen.

Nieuwe sancties werden op 17 maart aangekondigd: Russische politici, hooggeplaatste militairen en een aantal politici uit de Krim werden op de zwarte lijst geplaatst. De EU heeft hun Europese banktegoeden bevroren en ze mogen de EU niet meer in. Ondertussen onderhoudt de EU contact met Rusland, om de spanning op de Krim te verminderen. De zwarte lijst is nadien uitgebreid met meer mensen en bedrijven uit Rusland en Oekraïne. Op 23 juni besloot de EU om ook de invoer van producten uit de Krim stop te zetten.

De sancties moeten de druk op Rusland opvoeren. De EU wil dat Rusland bijdraagt aan het verminderen van de spanningen in Oekraïne. Ook Japan en de Verenigde Staten hebben gerichte sancties opgelegd aan een specifieke groep Russen, zoals inreisverboden, het bevroren van tegoeden en een stop op het verlenen van exportvergunningen voor technologische goederen die de Russische strijdkrachten zouden versterken.

Naar aanleiding van de vliegcrash in Oost-Oekraïne kondigde de EU in juli ook economische sancties tegen Rusland af. De sancties raken vooral Russische banken. Ook komt er een wapenembargo (alleen voor nieuwe leveranties) en mag er niet langer technologie worden geleverd aan Rusland voor de winning van olie of schaliegas. De sancties zijn tot de zomer van 2015 verlengd, door het oploeiende geweld in de havenstad Marioepol. De Verenigde Staten hebben soortgelijke maatregelen genomen.

Na de raketaanval op Marioepol in januari 2015 besloot de EU de sancties op Rusland uit te breiden en met een half jaar te verlengen.

Europese steun voor Oekraïne

Begin februari 2014 werd bekend dat de EU en de Verenigde Staten werken aan een gezamenlijk plan voor Oekraïne. Dit plan zal onder andere bestaan uit het verlenen van financiële hulp om Oekraïne door een overgangperiode te helpen onder leiding van een breed gedragen interim-regering.

De EU gaat Oekraïne de komende jaren financieel steunen. Het gaat om een bedrag van 11 miljard euro. Voormalig

Commissievoorzitter Barroso stelde een steungroep in om de Oekraïense regering te helpen met economische en democratische hervormingen.

Op 13 mei 2014 presenteerde de EU een pakket aan maatregelen om Oekraïne uit de crisis te helpen. De EU tekende o.a. een 'State Building Contract' met Oekraïne waarbij zij 355 miljoen euro aan steun zal geven om Oekraïne te helpen de economie op korte termijn te stabiliseren en bestuurlijke hervormingen door te voeren. Daarnaast krijgt Oekraïne een lening van 1,8 miljard euro als macro-financiële hulp. Op 20 mei kreeg Oekraïne het eerste bedrag van 100 miljoen euro overgemaakt.

Daarnaast is diverse keren geld uitgetrokken om humanitaire hulp te kunnen bieden aan de mensen die het hardst getroffen worden door het conflict. In januari 2015 kwam daar nog een extra 15 miljoen euro bij, nadat de gevechten in Oost-Oekraïne weer hevig opblaaiden. Dat bedrag werd toegezegd door eurocommissaris voor humanitaire hulp Stylianides. Het totaal aan humanitaire hulp komt hiermee op 95 miljoen euro.

De EU heeft veel tarieven voor Oekraïense producten verlaagd of helemaal afgeschaft om Oekraïne ook economisch te ondersteunen.

De nieuwe regering in Kiev heeft de EU laten weten dat het land onmiddellijk zo'n 4 miljard dollar nodig heeft.

NAVO

Eind 2014 zette het Oekraïense parlement een belangrijke stap richting een mogelijke aansluiting bij de NAVO. Op 23 december verwierp het parlement met grote meerderheid de 'niet-aangesloten status', wat de aansluiting bij militair

re bondgenootschappen zoals de NAVO mogelijk maakt. Porosjenko heeft er nooit een geheim van gemaakt dat hij zich graag bij het bondgenootschap aan wil sluiten.

De opheffing van de status werd massaal ondersteund door de parlementsleden; 303 van de leden stemden voor, slechts 8 stemden tegen. Een pijnlijke nederlaag voor Poetin die Oekraïne steeds verder uit de invloedssfeer ziet glijden. De Russische afgevaardigde binnen de Organisatie voor Veiligheid en Samenwerking liet dan ook direct weten dat de Oekraïense actie als 'een onvriendelijk stap jegens ons' gezien werd.

De Russische minister van Buitenlandse Zaken Sergej Lavrov noemde de stap contraproductief en spanning-verhogend voor de situatie in het oosten van Oekraïne. De relatie tussen de buurlanden, die toch al behoorlijk bekoeld was, daalde na opheffing tot onder het vriespunt.

Noord-Atlantische Verdragsorganisatie

**Door de redactie van Europa Nu,
partner van het Montesquieu Instituut**

De NAVO bestaat uit 28 landen uit Europa en Noord-Amerika. Het doel van de NAVO is de veiligheid en vrijheid te garanderen. De NAVO verdedigt de aangesloten landen tegen aanvallen.

De Noord-Atlantische Verdragsorganisatie (NAVO) werd in 1949 opgericht met als doel door onderlinge samenwerking de veiligheid van niet-communistische landen van Europa tegen eventuele agressie van de Sovjet-Unie te waarborgen. Inmiddels zijn 28 landen lid van de NAVO. De NAVO werkt samen met internationale organisaties, zoals de Europese Unie, de OVSE en de VN om wereldwijd stabiliteit te bevorderen.

Na de val van de muur veranderde de samenwerking steeds meer van het beschermen van de lidstaten tegen agressie van de Sovjet-Unie, naar bescherming van de bondgenoten tegen moderne dreigingen, zoals terrorisme. Zo richt de NAVO zich momenteel op o.a. Afghanistan, Irak, Turkije, de Baltische staten en Polen om de stabiliteit in deze landen te bevorderen. Door de Russische inmenging in de Oekraïense burgeroorlog wordt de roep voor het versterken van de buitengrenzen van de NAVO weer actueel. Vooral de Oost-Europese NAVO lidstaten maken zich in toenemende mate zorgen over de Russische dreiging.

De organisatie realiseert haar doelstelling door politieke en militaire middelen in te zetten. NAVO wordt gefinancierd door de lidstaten die ieder een bijdrage leveren.

Doelstelling

De kern van het verdrag bestaat uit artikel 5, dat stelt dat een aanval op één van de NAVO-landen door de anderen zal worden opgevat als een aanval op allemaal en dat alle landen zullen samenwerken om de aanval af te weren. Artikel 5 is tot op heden éénmaal van toepassing verklaard na de

terreuraanvallen op de VS op 11 september 2001. Tot een feitelijk militair optreden in NAVO-verband kwam het echter niet.

De alliantie wil de laatste jaren niet meer uitsluitend een militaire organisatie zijn. Zij wil ook een politiek verbond van vrije staten vormen. De NAVO wil de veiligheid van Europa en Amerika garanderen door gelijkgezinde, nieuwe democratieën op te nemen. Het lidmaatschap moet deze landen helpen bij hun ontwikkeling en tevens handel en economische groei bevorderen om zo de stabiliteit in Europa te vergroten.

Organisatie

De structuur van de NAVO is intergouvernementeel: een bondgenootschap tussen “gelijkwaardige regeringen”. Dit houdt in dat alle lidstaten moeten instemmen, anders komt er geen besluit tot stand. Het toporgaan van de NAVO is de Noord-Atlantische Raad waar alle lidstaten in zijn vertegenwoordigd. De Raad komt op verschillende niveaus bijeen: de ambassadeurs van de lidstaten bij de NAVO, de ministers van Buitenlandse Zaken, staatshoofden en regeringsleiders. Tot 1967 was Parijs de vestigingsplaats van de NAVO. Toen Frankrijk in dat jaar zijn krijgsmacht uit de NAVO terugtrok, werd Brussel het hoofdkwartier.

Troepensterkte

Hoewel veel van haar lidstaten behoorlijke bezuinigingen op gewapende strijdsmachten doorvoerden, blijft de NAVO met een gezamenlijke militaire uitgave van ruim een biljoen dollar en 3,4 miljoen soldaten nog steeds verreweg de grootste mi-

litare macht ter wereld. Dit is wel voor het grootste gedeelte aan de Verenigde Staten te danken. De grootmacht is goed voor 70 procent van de totale defensie uitgaven van de 28 lidstaten van de NAVO.

Van de Europese lidstaten spendeerden in 2014 alleen Estland, Griekenland en Groot-Brittannië meer dan het streefbedrag van 2 procent van het Bruto Binnenlands Product aan hun legermacht. Met een uitgave van 4,1 procent van het BBP zaten de Verenigde Staten daar ver boven. De Europese landen blijven tot groot ongenoegen van de VS al jaren achter in hun uitgaven.

In vergelijking met andere landen in de wereld heeft de NAVO echter een onevenredig groot voordeel. De 3,4 miljoen soldaten van de NAVO steken sterk af tegen de 2,4 miljoen manschappen van China en de ‘slechts’ 766.000 soldaten van Rusland.

Interventiemacht

Na de ineenstorting van de Sovjet-Unie was het niet langer noodzakelijk om grote hoeveelheden troepen aan de grenzen van het NAVO gebied te stationeren. In 2002 besloot de NAVO dan ook tot het opzetten van een snelle inventiemacht (Nato Rapid reaction Force).

Deze interventiemacht biedt niet alleen bescherming maar ook ondersteuning bij humanitaire expedities

Naar aanleiding van de Russische agressie in Oekraïne besloot de NAVO tot het instellen van een zeer snel inzetbare flitsmacht (Very High Readiness Joint Task Force) als aanvulling op de NAVO interventiemacht. Deze VJTF zal de speerpunt vormen van de normale interventiemacht en zal vooral bescherming bieden tegen zeer acute dreigingen aan de oost- of zuidflank van het bondgenootschap. De ultrasnelle legermacht moet binnen 48 uur inzetbaar zijn. Nederland, Duitsland en Noorwegen nemen in 2015 het voortouw door in de testfase gezamenlijk ongeveer 800 militairen te leveren. Begin 2016 moet de VJTF volledig operationeel zijn.

Relatie met Rusland

In zijn toespraak tot het Russische parlement op 18 april 2014 rechtvaardigde president Poetin de inname van de Krim. Hij benadrukte de vernedering die Rusland had doorgemaakt door de verbroken beloften van het Westen. Het uitbreiden van de NAVO voorbij de grenzen van het herenigd Duitsland zou daar één van zijn geweest. In de voorbije twintig jaar is deze zogenaamde verbroken belofte steeds meer onderdeel geworden van de Russische post-Sovjet identiteit. Het is dan misschien ook niet verbazend dat deze gevoelens weer omhoog komen in de context van de Oekraïne crisis.

Maar zit er een waarheid achter de gevoelens van verraad die de Russen voelen? De laatste jaren zijn er steeds meer archieven openbaar geworden die historici de mogelijkheid geven om verder te kijken dan alleen interviews van politici

die aan de macht waren gedurende de val van de Berlijnse muur. Maar ook uit deze aanvullende informatie blijkt niet dat er politieke of juridisch bindende verplichtingen van het Westen over de uitbreiding van de NAVO gemaakt zijn.

Het Westen heeft echter volgens sommige experts wel een dubbel spel gespeeld bij de onderhandelingen over de Duitse hereniging. In eerste instantie werd aan Gorbatsjov de belofte gedaan dat het voormalige Oost-Duitsland zich zou aansluiten bij het westen maar geen NAVO-lid zou worden. Daarop ging de Sovjetleider akkoord met een Duitse hereniging. De Verenigde Staten wilden echter een hardere lijn volgen en geen compromis met de Russen. Er moest wel een NAVO-uitbreiding komen en geen afspraken over onderhandelingen met andere Oost-Europese landen. De Russische protesten werden afgekocht en het Westen dacht dat de nieuwe liberale orde voor Europese vrede zou zorgen. Rusland bleek echter een andere lijn te volgen en wilde niet meegaan in het Westerse scenario. De Russische protesten die volgden op verdere oostelijke uitbreiding van de NAVO bleken aan dovemans oren gericht; het Westen beschouwde het land inmiddels al niet meer als macht om rekening mee te houden.

Dat Poetin de opmars van NAVO aan de westgrens van Rusland uiteindelijk een halt toeriep is dan ook niet zo vreemd. Hoewel het land al jaren de status als grootmacht verloren heeft en door het Westen niet meer serieus werd genomen, is het nog steeds een land om rekening mee te houden. Rusland zal dan ook altijd reageren op potentiële dreigingen in de buurt van haar grondgebied. Iets dat machtige landen als China of de Verenigde Staten ook zouden doen.

Leiding

De militaire leiding van de NAVO-strijdkrachten berust bij 'Supreme Allied Commander Europe'. Deze functie wordt altijd bekleed door een Amerikaan. Sinds juni 2009 is dat:

- Generaal Philip M. Breedlove (Verenigde Staten)

De politiek-ambtelijke leiding van de NAVO berust bij de secretaris-generaal. Sinds 1 oktober 2014 is dat:

- Jens Stoltenberg (Noorwegen)

Eerdere secretarissen-generaal

- Anders Fogh Rasmussen (Denemarken, 2009-2014)
- Jaap de Hoop Scheffer (Nederland, 2004-2009)
- Lord Robertson (Verenigd Koninkrijk, 1999-2003)
- Javier Solana (Spanje, 1995-1999)
- Willy Claes (België, 1994-1995)
- Manfred Wörner (Duitsland, 1988-1994)
- Lord Carrington (Verenigd Koninkrijk, 1984-1988)

- Joseph Luns (Nederland, 1971-1984)
- Manlio Brosio (Italië, 1964-1971)
- Dirk Stikker (Nederland, 1961-1964)
- Paul-Henri Spaak (België, 1957-1961)
- Lord Ismay (Verenigd Koninkrijk, 1952-1957)

Joseph Luns

Van 1972 tot 1985 was de flamboyante voorzitter van de NAVO een Nederlander. Joseph Luns was voorzitter toen de NAVO veel protesten te verwerken kreeg vanwege haar 'Dubbelbesluit' (1979). Toen maakte de NAVO bekend dat zij de kernwapens voor middellange afstand zou gaan moderniseren met Pershing II-raketten en kruisvluchtwapens. Tegelijkertijd stelde zij de Sovjet-Unie voor onderhandelingen te openen over deze wapens. Dit zogenoemde NAVO-dubbelbesluit is een van de meest omstreden besluiten van het bondgenootschap geweest. Het leidde tot een grote protestdemonstratie in West-Europa.

Leden

Sinds de val van de Berlijnse Muur (1989) zijn een aantal voormalige Oostbloklanden lid geworden van de NAVO. In 1999 werden de Tsjechische Republiek, Polen en Hongarije lid, wat een decennium eerder nog volstrekt ondenkbaar zou zijn geweest. In 2004 traden Roemenië, Bulgarije, Slowakije, Slovenië, Estland, Letland en Litouwen toe. In april 2009 zijn Albanië en Kroatië ook lid geworden van de NAVO.

Ook Oekraïne, Georgië en de voormalige Joegoslavische Republiek Macedonië hebben interesse in het NAVO-lidmaatschap.

De 28 leden van de NAVO zijn:

Albanië, België, Bulgarije, Canada, Denemarken, Duitsland, Estland, Frankrijk, Griekenland, Hongarije, IJsland, Italië, Kroatië, Letland, Litouwen, Luxemburg, Nederland, Noorwegen, Polen, Portugal, Roemenië, Slovenië, Slowakije, Spanje, Tsjechische Republiek, Turkije, Verenigd Koninkrijk, Verenigde Staten

Een Leven Lang Leren

Door Campus Den Haag –
Universiteit Leiden

Een leven lang leren

Mensen houden niet op met leren na het afronden van hun formele opleiding. Wetenschappelijke vooruitgang, technologische ontwikkelingen en maatschappelijke veranderingen vereisen een continue update van onze kennis en vaardigheden. Steeds meer organisaties en overheden onderkennen het belang van lifelong learning.

De Universiteit Leiden verzorgt al heel lang postacademisch onderwijs voor diverse doelgroepen. Met ons aanbod willen wij u als professional de mogelijkheid bieden uw kwalificaties te actualiseren en op niveau te houden.

"Het leuke en leerzame van het postacademisch onderwijs is de praktijkgerichte intervisie tussen een grote diversiteit van deelnemers" – quote deelnemer ministerie.

Mogelijkheden voor een leven lang leren bij Campus Den Haag

Een groot gedeelte van het aanbod voor professionals is te vinden bij Campus Den Haag. Vanuit ons Centre for Professional Learning verzorgen we verdiepende en uitdagende cursussen voor professionals. Zowel in open aanbod als in op maat gesneden trajecten bieden we kennis en inzichten op academisch niveau, met een sterke nadruk op de praktische toepassing in uw dagelijkse werk!

"Zeer inspirerend programma, volop afwisseling tussen theorie en praktijk, en veel interactie." – quote deelnemer gemeente.

Nieuwe vormen van leven lang leren: MOOCs

Vanuit Campus Den Haag wordt actief geëxperimenteerd met nieuwe vormen van onderwijs voor professionals. Vanuit het Centre for Innovation bieden we diverse online cursussen aan onder de naam MOOCs (Massive Open Online Courses). Daarmee speelt de Campus in op de wensen van professionals ten aanzien van leren anno 2015.

We hopen u binnenkort te verwelkomen bij onze Campus! Kijkt u voor meer informatie over de mogelijkheden eens op:
www.campusdenhaag.nl

Debat: Nationale verkiezingen en Eurosceptische geluiden

Woensdag 4 maart 2015, 17:15 uur - Nieuwspoort

In 2015 worden in verschillende Europese lidstaten, zoals in Griekenland, het Verenigd Koninkrijk en Spanje, verkiezingen gehouden. De overwinning van de radicaal linkse partij Syriza toont aan dat de Grieken een andere Europese koers willen en met name sceptisch zijn jegens het huidige economische beleid. Uiteenlopende kritische standpunten worden ook ingenomen door partijen als UKIP in het Verenigd Koninkrijk en Podemos in Spanje. Deze partijen lijken veel stemmen te gaan krijgen.

Wat betekenen deze kritische geluiden voor de toekomstige koers van de Europese Unie? In hoeverre bieden eurokritische partijen op den duur tegenwicht aan de gevestigde Europese orde? Wat zijn de gevolgen van deze nationale verkiezingen voor de verhoudingen binnen de Europese Unie?

Meer informatie: <http://www.montesquieu-instituut.nl/debat>

Politiek Café: Provincie overbodige bestuurslaag?

Dinsdag 10 maart 2015, 20:00 uur - Dudok

Zijn de provincies een overbodige bestuurslaag? Op 10 maart gaan we in gesprek met Johan Remkes (commissaris van de Koning in Noord-Holland, oud-minister en voorzitter van het Interprovinciaal overleg) en Gerard Schouw (Tweede Kamerlid D66) over de provincies.

Marith Rebel-Volp, Tweede Kamerlid voor de PvdA en op vrijdagden huisarts, leest een column voor in de rubriek 'De Haagse Zeepkist'.

Praat onder het genot van een drankje mee over de actuele politiek met wetenschappers, journalisten en politici. Luister naar de politieke analyses en colleges van experts, doe mee aan de Politieke Pubquiz of hang gewoon gezellig rond

Meer informatie: <http://www.montesquieu-instituut.nl/politiekcafé>

www.facebook.nl/MontesquieuInstitute

[@MontesquieuInst](https://twitter.com/MontesquieuInst)

Voor meer informatie en een overzicht van alle activiteiten van het Montesquieu Instituut

www.montesquieu-instituut.nl

Profielen hoofdrol- spelers

Door de redactie van Europa Nu,
partner van het Montesquieu Instituut

V.V. (Vladimir) Poetin

Vladimir Poetin (1952) is sinds 7 mei 2012 president van de Russische Federatie. Eerder was hij dat in de periode 1999-2008. In de jaren 2008-2012 was hij premier. Poetin begon zijn loopbaan bij de Russische geheime dienst en werkte met name in de DDR. Vanaf 1991 kreeg hij bestuurlijke en administratieve functies in Sint Petersburg en was hij een naaste medewerker van president Jeltsin. Ook leidde hij nog enige tijd de nieuwe geheime dienst van Rusland.

Voornamen (roepnaam)

Vladimir Vladimirovitsj (Vladimir)

Personalia

Land

Russische Federatie

Geboorteplaats en -datum

Leningrad (Sovjet-Unie), 7 oktober 1952

Partij/stroming

Partij

- Communistische Partij van de Sovjet-Unie, tot 1991
- partijloos (geen lid van Verenigd Rusland)

Hoofdfuncties en beroepen

- officier (hoogste rang: majoor) bij de geheime dienst KGB, van 1975 tot 1991 (werkzaam in de DDR, belast met ver-

hoor van dissidenten en spionnen)

- adviseur Stadsparelement van Leningrad, van 1990 tot 1991
- hoofd stedelijk comité voor buitenlandse betrekkingen van Leningrad, van 1991 tot 1992
- viceburgemeester van Sint Petersburg, van 1992 tot 1994
- eerste viceburgemeester van Sint Petersburg, van 1994 tot juni 1996 (plaatsvervanger van burgemeester Sobczak)
- medewerker campagne Boris Jeltsin, presidentsverkiezing 1996
- plaatsvervangend leider beheersorganisatie van het Kremlin, van augustus 1996 tot maart 1997
- plaatsvervangend hoofd Kanselarij van president Jeltsin, van maart 1997 tot mei 1998
- plaatsvervangend hoofd van de presidentiële administratie, van mei 1998 tot juli 1998
- hoofd geheime dienst FSB, van 25 juli 1998 tot augustus 1999
- secretaris Veiligheidsraad van de Russische Federatie, van 26 maart 1999 tot 31 december 1999
- minister-president van de Russische Federatie, van augustus 1999 tot 31 december 1999
- president van de Russische Federatie, van 31 december 1999 tot 7 mei 2008
- minister-president van de Russische Federatie, van 8 augustus 2008 tot 7 mei 2012
- president van de Russische Federatie, vanaf 7 mei 2012

Opleiding

Academische studie

- rechten Universiteit van Leningrad

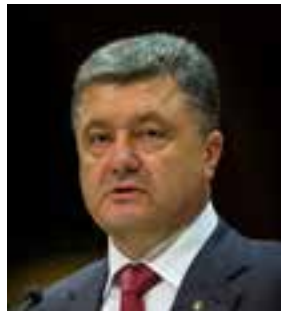
Wetenswaardigheden

algemeen

- Volgde in 1984/1985 een opleiding aan de hoofdschool van de KGB
- Was in 1995 betrokken bij de organisatie van de campagne van "Ons Huis Rusland" bij de verkiezingen voor de Doema
- Werd in 1999 door president Jeltsin aangewezen als diens opvolger
- Won op 26 maart 2000 de presidentsverkiezingen en werd op 16 maart 2004 herkozen
- Zijn privévermogen werd in 2007 geschat op 40 miljard dollar
- Op 4 maart 2012 werd hij opnieuw gekozen tot president. Hij kreeg bijna 64 procent van de stemmen.

P.O. (Petro Oleksiyovytsj) Porosjenko

Petro Porosjenko is sinds 7 juni 2014 president van Oekraïne, te midden van een periode van grote onrust in het land. Na de val van het communisme wist Porosjenko snel via een investeringsmaatschappij een reeks bedrijven op te kopen. De zware industriële bedrijfsonderdelen zou hij later verkopen, de snoep- en chocoladeafdelingen behield hij, evenals zijn televisiemaatschappij. Het leverde hem de bijnaam de 'chocoladekoning' op, en het maakte hem miljardair. Porosjenko stortte zich eind jaren negentig op de politiek. Hij was jarenlang lid van het parlement, was hoofd van de centrale bank en bekleedde twee maal een ministerspost alvorens hij een gooi deed naar het presidentschap in 2014.

in de periode 2014: minister-president

Voornamen (roepnaam)

(Petro Oleksiyovytsj)

Personalia

Land

Oekraïne

Geboorteplaats en -datum

Bolhrad (Soviet-Unie / Oekraïne), 26 september 1965

Levensbeschouwing

Oekraïns Orthodox

Partij/stroming

Partij

- United Social Democratic Party of Ukraine, tot 2000
- Solidarity Party of Ukraine (zelf opgericht), van 2000 tot 2001
- Party for the Regional Renaissance Solidarity of Labour Ukraine, omgedoopt tot de Party of Regions, 2001
- Solidarity Party of Ukraine (heropgericht), vanaf 2001 (in lijstverbinding met Ons Oekraïne)

Hoofdfuncties en beroepen

- oprichter juridisch adviesbureau voor buitenlandse handelsscontracten
- assistent, Taras Sjevchenko Nationale Universiteit van Kiev, van 1989 tot 1992
- handelaar in cacao bonen, vanaf 1991

- vice-directeur Unie voor het Midden-en Kleinbedrijf en Ondernemers
- president Exchange House Ukraine
- medeoprichter en directeur UkrPromInvest (Ukrainian Industry and Investment Company), van 1993 tot 1998
- oprichter en eigenaar Roshen holding, vanaf 1996
- ere-voorzitter UkrPromInvest Ukrainian Industry and Investment Company, van 1998 tot 2012
- lid parlement, van 1998 tot 2007
- lid coördinerend comité van het functioneren van de kapitaal- en effectenmarkt, van 1998 tot 2003
- vice-voorzitter raad nationale bank, van 2000 tot 2004
- secretaris van de nationale veiligheidsraad, 2005
- voorzitter raad nationale bank, van 2007 tot 2012
- minister van buitenlandse zaken, van 2009 tot 2010
- minister van economische ontwikkeling en handel, vanaf 2012
- president van Oekraïne, vanaf 4 juli 2014

Opleiding

Academische studie

- economie, Taras Sjevchenko Nationale Universiteit van Kiev (Soviet-Unie / Oekraïne), van 1982 tot 1989

Wetenswaardigheden

Pseudoniemen, bij-, koos- en schuilnamen

De chocoladekoning

Ridderorden

ontvanger van het grootkruis van de Orde van Burgerlijke Verdienste (Spanje)

Militaire dienst

- van 1984 tot 1986

Familie/gezin

Huwelijk/samenlevingsvorm

gehuwd

Kinderen

4 kinderen (2 zonen, 2 dochters)

Centre for Professional Learning

Professionele verdieping op academisch niveau

Het Centre for Professional Learning van Universiteit Leiden - Campus Den Haag biedt verdiepende en uitdagende cursussen voor hogeropgeleide professionals, die beroepsmatig te maken hebben met het publieke domein. Wij zijn gevestigd in het hart van bestuurlijk Nederland. Wij bieden kennis en inzichten op academisch niveau, met sterke nadruk op de praktische toepassing in uw dagelijkse werk.

Een greep uit ons open aanbod:

- Leergang Toezicht in Transitie
- Leergang Terrorisme, Recht & Veiligheid voor practitioners
- Leergang Politics, Philosophy & Economics
- Leergang Politiek Bestuurlijke Sensitiviteit voor de publieke sector

Maatwerk

In de afgelopen jaren ontwikkelden we maatwerktrajecten in opdracht van onder andere het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties, het ministerie van Buitenlandse Zaken, de gemeente Den Haag, de provincie Noord-Holland, het RIVM en AgentschapNL.

**Maak kennis met ons aanbod op www.professionallearning.nl
en volg ons op   **

**Universiteit
Leiden**
Campus Den Haag

Over Universiteit Leiden - Campus Den Haag

Door onze vestiging in Den Haag zijn wij goed bekend met dilemma's van beleid en bestuur. Als geen ander zijn wij in staat die dilemma's te verbinden met vernieuwend onderwijs op academisch niveau. Kijk voor meer informatie op www.campusdenhaag.nl

Universiteit Leiden. Bij ons leer je de wereld kennen

Parlementaire Monitor

“Volg de Nederlandse parlementaire besluitvorming op de voet”

Een volledig en actueel overzicht van het Haagse proces van wet- en regelgeving en van de belangrijkste politieke ontwikkelingen binnen de eigen branche is essentieel. Hiermee bent u als beleidsmaker en/of lobbyist in staat tijdig kansen én bedreigingen voor uw organisatie te onderkennen.

De Parlementaire Monitor is dé kennismanagement tool die u in staat stelt het parlementaire besluitvormingsproces op de voet te volgen. Van de internetconsultatie tot en met de implementatie.

U bent direct op de hoogte van zaken als:

- Het verschijnen van een voor uw branche relevante beleidsbrief
- Kamervragen die zijn gesteld over zaken die raken aan de core business van uw organisatie
- Een gewijzigde agenda van een commissievergadering in de Tweede Kamer, zodat u niet voor niets naar Den Haag afreist

• 33841 - Wet maatschappelijke ondersteuning 2015

Dit wetsvoorstel werd op 14 januari 2014 ingediend door de staatssecretaris van Volksgezondheid, Welzijn en Sport, [Van Rijn L.](#)

Dit is een voorstel voor een nieuwe Wet maatschappelijke ondersteuning, ter vervanging van de in 2007 in werking getreden wet.

Inhoud

1. Stand van zaken	6. Woordvoeders
2. Kerngegevens	7. Verwante dossiers
3. Uit de memorie van toelichting	8. Andere bronnen
4. Documentenoverzicht	9. Disclaimer
5. Documenten	

- ✓ Wat is de actuele stand van zaken?
- ✓ Wat is al gebeurd en wat staat nog te gebeuren?
- ✓ Wie zijn betrokken/verantwoordelijk?
- ✓ Wat is de actuele status van moties en amendementen?
- ✓ Welke aanverwante dossiers spelen momenteel?
- ✓ Wat zijn de bronnen?

Altijd en overal op de hoogte

De Parlementaire Monitor wordt doorlopend geactualiseerd en kan 24 uur per dag, 7 dagen per week geraadpleegd worden via www.parlementairemonitor.nl. Daarnaast stelt u de informatie eenvoudig beschikbaar aan uw achterban middels een digitale nieuwsbrief of binnen uw eigen intranet.

Informatie in samenhang en in context

Voor een optimaal overzicht vult de Parlementaire Monitor deze informatie voor u aan met de relevante politieke context. Dit gebeurt in de vorm van de nieuws- en persberichten, agenda's, weblogs en Tweets van de landelijke politieke partijen en politici. Ook berichtgeving uit de landelijke en regionale dagbladen, digitaal nieuws van talrijke websites en verschillende nieuwsfeeds van het ANP zijn opgenomen in de Parlementaire Monitor.

Geïnteresseerd?

Neem voor meer informatie over de Parlementaire Monitor contact op met Daan Smolders (ds224@pdc.nl of 070-3560238).

[illegible]

This image shows a single sheet of white paper with horizontal ruling lines. The lines are evenly spaced and run across the width of the page. There are no margins, text, or other markings on the paper.

DO. 5 MAART

SVEN HAMMOND

VR. 27 MAART

NTJAM ROSIE

ZA. 4 APRIL

BUENA VISTA SOCIAL CLUB® PRESENTS:

ELIADES OCHOA

ZA. 11 APRIL

SPLENDID

DO. 16 APRIL

ORGEL VRETEEN

ZA. 9 MEI

JONATHAN JEREMIAH

**PAARD
VAN
TROJE**

**PRINSEGRACHT 12 DEN HAAG
WWW.PAARD.NL**

HAAGSCH COLLEGE

HET GROTE EURO COLLEGE

Mathijs Bouman: de Grieken en the Big Bazooka

Mario Draghi, president van de Europese Centrale Bank, kondigde eind januari aan dat hij vanaf maart de geldkraan wagenwijd open zal zetten. De ECB zal 1.140 miljard euro in de economie pompen. Helpt deze Big Bazooka de eurozone er weer bovenop? Of zorgen de nieuwe Griekse ontwikkelingen ervoor dat de euro echt in de problemen komt.

Mathijs Bouman gaat in zijn tweede Haagsch College in op de ontstaansgeschiedenis en de werking van de ECB. Ook zal hij spreken over de invloed van de ECB op de huidige en toekomstige staat van de eurozone.

Mathijs Bouman is econoom en journalist. Hij is onder andere beurscommentator bij RTL-Z en columnist van Het Financieele Dagblad en Z24.

Datum: 20 april 2015
Tijd: 20.00 - 21.30 uur
Locatie: Perscentrum Nieuwspoor

Universiteit
Leiden
Campus Den Haag

HAAGSCH COLLEGE

Reserveren? haagschcollege.nl

VOLG ONS OP FACEBOOK

We geven voor elk college vrijkaarten weg!

facebook.com/HaagschCollege

En we zijn natuurlijk ook te vinden via...

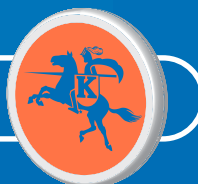

**WIJ WERKEN AL MEER DAN 100 JAAR OP HET SNIJVLAK
VAN DE NIEUWSTE TECHNIEKEN EN DE OUDSTE AMBACHTEN**

PRESENTATIE BOEKJES
GROOTFORMAAT KOPIËN
FOTOBEGANG
VISITEKAARTJES
ROLLUP BANNERS
3D PRINTEN
KLEINE OPLAGE KRANTEN
BEDRUKTE WHITEBOARDS
ARCHIEF SCANNEN
WEBSITE PRODUCTIES
GEPERSONALISEERD DRUKWERK

REPRO- VAN DE KAMP

PAPIER | DIGITAAL | 3D

WEGASTRAAT 40, DEN HAAG | TELEFOON: 070-3476464

WWW.REPROVANDEKAMP.NL